

SURA YA SITA

SEKTA YA HUDUMA ZA JAMII

57. Chama Cha Mapinduzi kinatambua kuwa **rasilimali watu** ndiyo nyenzo kuu ya maendeleo yote ya nchi. Watu walioelimika na wenye afya ndio chombo na lengo la harakati za kukuza uchumi na kuutokomeza umaskini. Ndiyo maana katika harakati za taifa za kuondokana na uchumi ulio nyuma na tegemezi suala la elimu bora ya aina na fani zote na la huduma bora za afya kwa wananchi wetu linapewa umuhimu wa kwanza.

Elimu

58. CCM katika kipindi cha 2005-2010 itazielekeza Serikali kuendelea kushirikiana na wahisani, mashirika ya dini, sekta binafsi na wananchi kwa jumla katika kuimarisha elimu katika ngazi mbali mbali.

Elimu ya Awali

59. Lengo la CCM kwa kipindi cha 2005-2010 ni kuongeza kasi ya upanuzi wa elimu ya awali kwa kuhamasisha sekta binafsi na kuhakikisha kwamba sera ya kila shule ya msingi kuwa na darasa la elimu ya awali inatekelezwa ipasavyo.

Elimu ya Msingi

60. Baada ya mafanikio makubwa yaliyopatikana katika utekelezaji wa MEM, CCM katika kipindi cha 2005-2010 itazielekeza Serikali kuchukua hatua zifuatazo:-

- (a) Kuongeza kiwango cha ubora wa elimu.
- (b) Kuweka msukumo maalum wa uandikishaji wa watoto wote wa rika lengwa la watoto wa umri wa miaka 7-13 (NER) katika ngazi ya elimu ya msingi kufikia asilimia 100

mwaka 2010. Aidha, kuongeza uandikishaji wa watoto wenye ulemavu na wengine wenye matatizo maalumu.

- (c) Kuendelea kujenga na kupanua miundombinu ikiwa ni pamoja na nyumba za walimu, madarasa, vyoo na huduma zinazohusika.
- (d) Kuendelea kuhakikisha kwamba maslahi ya walimu yanaboreshwa na kulipwa kwa wakati.
- (e) Kuendelea kuimarisha ukaguzi wa shule ili kuimarisha ubora wa elimu.
- (f) Kuongeza idadi ya wanafunzi watakaoundelea na elimu ya sekondari kufikia asilimia 50 ya watahiniwa wa Darasa la Saba ifikapo mwaka 2010.

Elimu ya Sekondari

61. CCM itazielekeza Serikali kuchukua hatua za kuendeleza elimu ya sekondari katika kipindi cha 2005 - 2010 kama ifuatavyo:-
- (a) Kusimamia kwa ukamilifu utekelezaji wa Mpango wa Maendeleo ya Elimu ya Sekondari (MMES).
 - (b) Kuendelea kutekeleza azma ya kuwa na angalau shule moja ya sekondari kwa kila Kata.
 - (c) Kuongeza idadi ya wanafunzi wa Kidato cha 1-4 kufikia asilimia 50 ya watoto wa rika lengwa la umri wa miaka 14-17 ifikapo mwaka 2010.
 - (d) Kuongeza idadi ya wanafunzi wa Kidato cha 5-6 kufikia asilimia 25 ya vijana wa rika lengwa la umri wa miaka 18-19 ifikapo mwaka 2010.
 - (e) Kuimarisha ubora wa elimu ya sekondari na kuongeza viwango vya kufaulu katika Kidato cha 4 na cha 6.

- (f) Kujenga nyumba za walimu na kuendelea kuboresha maslahi yao.

Elimu ya Ualimu

62. Katika kipindi cha 2005 - 2010, mafunzo ya ualimu yataendelea kupanuliwa na Serikali za CCM kwa lengo la kuwezesha shule za msingi na sekondari kuwa na walimu wa kutosheleza mahitaji na wenye kutimiza sifa zote zitakiwazo. **Pia suala la kuandaa walimu wa lugha ya Kiswahili kwa ajili ya kukidhi mahitaji ya ndani na nje ya nchi litashughulikiwa kama mkakati wa kukieneza Kiswahili.** Miongoni mwa hatua mahususi zitakazochukuliwa katika kutekeleza dhamira hizo ni:-
- (a) Kuona kwamba vyuo vikuu vishiriki viwili vya elimu vya Mkwawa na Chang'ombe vinaanzishwa. Aidha, chuo cha Walimu cha Mtwara kitafanywa kuwa chuo kiambata (*associate college*).
- (b) Katika vyuo na vyuo vikuu mbalimbali vya walimu, idadi ya walimu tarajali wa lugha ya Kiswahili itaongezwa kwa lengo la kukidhi mahitaji ya ndani na ya nje ya nchi.

Elimu ya Juu

63. Katika kipindi cha 2005-2010, CCM itazielekeza Serikali kuchukua hatua zifuatazo:-
- (a) Kuendelea kuwaelimisha na kuwahamasisha wananchi washiriki kwa ukamilifu kuwekeza katika elimu ya juu na kuchangia elimu hiyo kupitia Mfuko wa Elimu.
- (b) Kuandaa Mpango wa Maendeleo ya Elimu ya Juu kwa lengo la kuwezesha asilimia 12.5 ya wanaomaliza Kidato cha 6 kupata nafasi za kuendelea na masomo katika vyuo

vikuu, taasisi za teknolojia na taasisi nyingine za elimu ya juu.

- (c) Kuendelea kuhamasisha wanafunzi wa kike kuchukua masomo ya sayansi.
- (d) Kuweka utaratibu wa kutumia Mfuko wa Mikopo kwa wanafunzi wa elimu ya juu ili wanafunzi wengi zaidi waweze kufaidika na Mfuko huo.
- (e) Kuendelea kuongeza udahili wa wanafunzi katika vyuo vya elimu ya juu.
- (f) Kuendelea kuimarisha vyuo vya elimu ya juu vya ufundi na kuanzisha mtandao wa taasisi za sayansi na teknolojia.
- (g) Kuimarisha Taasisi ya Sayansi na Teknolojia ya Mbeya na Chuo cha Kumbukumbu ya Mwalimu Nyerere, Kivukoni.
- (h) Kuhakikisha kuwa mitaala ya elimu ya juu inakidhi mahitaji ya soko la ajira pamoja na kujiajiri.

Mafunzo ya Ufundi Stadi

64. Serikali chini ya CCM katika kipindi hiki zitaelekezwa kuchukua hatua zifuatazo:-

- (a) Kuongeza kasi ya upanuzi wa mafunzo ya ufundi stadi na kuishirikisha sekta binafsi.
- (b) Kuanzisha Vyuo vya VETA angalau kimoja kwa kila wilaya kwa lengo la kuongeza nafasi za masomo ya ufundi stadi.

Elimu ya Watu Wazima

65. Katika kipindi cha 2005-2010, CCM itazihimiza Serikali kuchukua hatua zifuatazo:-

- (a) Kufufua mpango wa awali wa elimu ya watu wazima.
- (b) Kuendelea kuboresha elimu ya watu wazima kwa kutumia mbinu shirikishi ya "*reflect*" ambapo walengwa wanajifunza kusoma, kuandika na kuhesabu kwa namna inayowasaidia kujiongezea ujuzi katika shughuli zao za kiuchumi na kijamii.
- (c) Kuimarisha Mpango wa Elimu ya Msingi Kwa Walioikosa (MEMKWA).

Afya

66. Utoaji wa huduma ya afya umeboreshwa kwa kiasi kikubwa katika kipindi cha Awamu ya Tatu. Katika kipindi cha 2005- 2010, CCM itaendelea kuhimiza Serikali zake kuchukua hatua zifuatazo:-

- (a) Kuongeza jitihada katika kupambana na magonjwa ya milipuko kama kipindupindu yanayojitokeza mara kwa mara. Mikakati ya kinga itapewa kipaumbele hususani kuendelea kuweka msititizo zaidi kwenye **kinga kuliko tiba**.
- (b) Kupunguza vifo vya watoto wachanga kutoka watoto 95 kwa kila watoto 1000 wanaozaliwa hai (kwa utafiti wa mwaka 2002) hadi 50 mwaka 2010.
- (c) Kupunguza vifo vya watoto wa chini ya umri wa miaka 5 kutoka 154 kwa kila watoto 1000 waliozaliwa hai (kwa utafiti wa mwaka 2002) hadi 79 mwaka 2010.
- (d) Kupunguza vifo vya uzazi kutoka 529 kati ya wazazi 100,000 (kwa utafiti wa mwaka 2002) hadi 265 mwaka 2010.
- (e) Kuongeza kiwango cha wazazi wanaozalishwa na wakunga waliopata mafunzo kutoka asilimia 50 (kwa utafiti wa mwaka 2002) hadi asilimia 80 mwaka 2010.
- (f) Kuimarisha vita dhidi ya UKIMWI ikiwa ni pamoja na kutumia vizuri misaada ya wahisani na **kuelimisha wananchi dhidi ya unyanyapaa**. Jitihada za kufikisha elimu kuhusu ugonjwa wa UKIMWI kwa wananchi mitaani na vijijini ziongezwe. Mpango wa kutoa dawa za kurefusha

maisha na kupunguza makali kwa wanaoishi na virusi vya UKIMWI utaimarishwa.

- (g) Kukamilisha mipango itakayowezesha huduma za upasuaji wa moyo kutolewa humu humu nchini.
- (h) Kuhakikisha kuwa huduma za bima ya afya zinawafikia Watanzania wengi zaidi badala ya asilimia 3 tu ya sasa.
- (i) Kukamilisha ukarabati mkubwa wa Hospitali ya Taifa ya Muhimbili.
- (j) Kuendelea kuzipatia vifaa vya kisasa hospitali, vituo vya afya na zahanati za Serikali.

Maji

67. Kutokana na umuhimu wa maji, Serikali chini ya CCM katika kipindi cha 2005-2010 zitaendelea kutekeleza majukumu yaliyoainishwa katika Sera ya Taifa ya Maji ya mwaka 2002 na kusisitiza yafuatayo:-

- (a) Kuwawezesha wananchi mijini na vijijini kupata maji safi, salama na ya kutosha kwa matumizi yao ya kawaida karibu na sehemu wanazoishi na kwa mahitaji ya kiuchumi. Lengo ni kuwafikishia huduma hiyo asilimia 90 ya wakaazi wa mijini na asilimia 65 ya wakaazi wa vijijini ifikapo mwaka 2010.
- (b) Kuhimiza utekelezaji wa ujenzi wa malambo na mabwawa mapya, ukarabati na kufufua malambo ya zamani ili maji mengi zaidi yaweze kupatikana kwa ajili ya matumizi ya wananchi na mifugo.
- (c) Kushirikisha kwa ukamilifu nguvu za wananchi katika hatua zake zote za kutoa huduma ya maji ikiwa ni pamoja na kupanga, kujenga, kuendesha na kumiliki miradi yenyewe kwa njia ya kueneza kamati za maji za vijiji sambamba na kuimarisha mifuko ya maji ambayo imeanzishwa na wananchi.

- (d) Kukamilisha miradi mikubwa ya maji ambayo ni pamoja na Mradi wa Maji toka Ziwa Victoria kwenda Wilaya za Shinyanga Mjini na Kahama, Mradi wa Maji wa Chalinze katika Mkoa wa Pwani na Mradi Kabambe wa Kufufua Mifumo ya Maji Safi na Maji Taka Katika Jiji la Dar es Salaam.
- (e) Kuhimiza, kuimarisha na kupanua teknolojia nyepesi na rahisi ya kukinga, kutunza na kutumia maji ya mvua.
- (f) Kuandaa mazingira mazuri ya kisheria kuhusu rasilimali za maji na kubaini vyombo na muundo utakaomudu majukumu, mipango na menejimenti ya rasilimali ya maji nchini.

Maendeleo ya Makazi

68. Chama Cha Mapinduzi katika kipindi cha 2005-2010 kitaelekeza Serikali kufanya mambo yafuatayo:-
- (a) Kuendelea kutambua mipaka ya vijiji kwa lengo la kutambua ardhi za vijiji kisheria.
 - (b) Serikali Kuu kuendelea kuzisaidia serikali za mitaa kupima mipaka ya vijiji katika mikoa ambayo tayari utambuzi wa mipaka umefanyika.
 - (c) Kuendelea kuimarisha utafiti kuhusu vifaa vya ujenzi na kufikisha matokeo ya utafiti huo kwa wananchi.
 - (d) Kuendelea kuelimisha na kuhamasisha wananchi kujenga nyumba bora kwa kutumia vifaa vya ujenzi vya gharama nafuu.
 - (e) Kuendelea kuelimisha na kuhamasisha wananchi kwa lengo la kuanzisha na kuimarisha vyama vya ushirika vya ujenzi wa nyumba bora na kwa gharama nafuu.

- (f) Kusimamia uanzishwaji wa taasisi za kutoa mikopo kwa ajili ya ujenzi na ununuzi wa nyumba nchini.
- (g) Kulielekeza Shirika la Nyumba la Taifa kuendelea kujenga nyumba za makazi na biashara na kuzifanyia matengenezo nyumba zilizopo.
- (h) Kuendeleza miradi ya kupima viwanja katika miji ya makao makuu ya mikoa.
- (i) Kujenga mwamko wa kuzingatia mahitaji maalumu ya watu wenye ulemavu katika ujenzi na utengenezaji wa majengo yanayotumiwa na umma.
- (j) Kuendelea kuhimiza mashirika yenye mitaji mikubwa kama vile NSSF, PPF na LAPF kujenga nyumba zenye gharama nafuu kwa ajili ya kuwauzia wananchi.
- (k) Kuendelea kujenga nyumba za watumishi wa Serikali kwa ajili ya kuwauzia.